

[Udenrigsministeren]

regeringen, at forsvarsministeren senere vil komme med et par bemærkninger af mere teknisk karakter, men jeg vil godt lige pege på det interessante – eller skal vi sige i debatten positive – at såvel hr. Gert Petersen som hr. Stinus meget talte om balancen eller argumenterede for, at balancen var tilstrækkelig, og bortset fra at man kan vurdere det forskelligt og hæfte sig ved forskellige tal, så er det, synes jeg, ganske væsentligt at få hevet frem, at man altså koncentrerede sig om selve dette med balancen.

Hr. Stinus spørger, om NATO er klar til at spille tilbage. Jeg tror, der er lidt misforståelser i alt det, vi diskuterer i dag. Jeg synes, dagsordensforslaget fra retsforbundet bærer præg af det. Der er tale om oplæg fra NATO, og det er oplæg fra to grupper, to ekspertgrupper. Den ene gruppe har beskæftiget sig med den militære side af sagen. Den anden gruppe har beskæftiget sig med de politiske aspekter. Det, der er lagt op til, er – ud over en beslutning om at sige ja til produktionen – forhandlinger imellem USA og Sovjetunionen. Her har vi gjort det, at vi over for andre regeringer har sagt, at efter vores opfattelse er det forhandlinger, der under alle omstændigheder må i gang så hurtigt som overhovedet muligt. Vi kan ikke afvente, at SALT III går i gang. Man må gå i gang i januar måned. Jeg tror, mit partis ordfører udtrykte det sådan, at så kan man senere, når SALT III går i gang, lade SALT III være paraplyen, under hvilken disse særlige mellemdistanceraketforhandlinger befinder sig.

Hvad gør man konkret for at få det udsat, og hvilke muligheder er der? Her kan jeg sige, at der altså i morgen skal være møde i NATO med de faste repræsentanter, og her vil man fra den danske regerings side fremlægge sit udspil. Så må vi se, hvad den debat vil føre med sig. Det er for tidligt at sige noget konkret.

Jeg fandt også, der var en anden misforståelse. Det fandt jeg efter at have hørt hr. Stinus sige: »Et halvt år er for lidt.« Det radikale venstre fremskillede det, som om vi forventede, at man efter et halvt år skulle have tilendebragt forhandlinger med så lykkelig en udgang, at der altså ikke bliver tale om, at man siger ja til den produktion i NATO. Nej, her vil jeg pege på to ting. Den ene ting har jeg vist allerede nævnt, nemlig tidsfaktoren. Vi kan ikke trække det ud – og her

vurderer jeg det anderledes end mine hollandske partifæller – i 2 år, al den stund der altså produceres 50 SS-20 pr. år. Alene det vil øge vanskelighederne ved at kunne komme igennem med noget fornuftigt. Den anden ting, jeg vil pege på, er, at vi siger, at der inden for et halvt år må komme klare meldinger fra Moskva. Med den beslutningsproces, man har i Moskva, skulle det ikke tage så forfærdelig mange dage, for ikke at sige timer, for lederne i Kreml klart at signalere tilbage: vi er parate til at fryse, stoppe produktionen, og vi er parate til at optage forhandlinger. Vi har sagt et halvt år, og så håber vi naturligvis, at vi får sådanne positive signaler tilbage, at man går i gang med forhandlingerne. De, der kender noget til det, ved naturligvis, at det ikke er forhandlinger, der kan klares inden for et halvt år. Nej, men så er man kommet i gang med det, og så ved man, at den anden part har stoppet produktionen. Det har den konsekvens, at så skal der heller ikke træffes beslutning om produktion på vestlig side, men så går forhandlingerne deres gang.

Til hr. Christophersen og til hr. Palle Simonsen har jeg ikke mange bemærkninger at gøre. Jeg vil koncentrere mig om en enkelt betragtning, nemlig den, der går på, at man skaber usikkerhed i NATO, man belaster forholdet til sine allierede derved, at regeringen kommer 5 minutter i 12. Man kan spørge sig selv: hvem har ansvaret for, at debatten ikke er begyndt på et tidligere tidspunkt? Vi havde den som bekendt i maj måned i dette ting. Men når det drejer sig om det mere konkrete i det, har det ligget sådan, at disse ekspertgrupper har gjort deres arbejde og først forholdsvis nylig er blevet færdige. Så kan man ikke andet end forvente i kølvandet af et sådant oplæg, at der kommer ikke blot en debat i de enkelte lande, men også en dialog imellem medlemmerne i NATO. Det hollandske parlament har haft sin debat, og efter min viden har man i det hollandske parlament i forbindelse med mødet den 12. december sagt, at det må være under forudsætning af ratifikation af SALT II. Det må kun være en beslutning om produktion og ikke anbringelse eller deployering. Det må være et mindre antal end 572. Ja men det fortæller da, at der må være en dialog. Vi diskuterer nu situationen med de andre medlemslande